

Warszawa, dnia 28 lutego 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 570/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Beata Tymoszków

protokolant: sekr. sądowy Renata Szczegot

przy udziale prokuratora Mariusza Ejflera

po rozpoznaniu dnia 28 lutego 2019 r. w Warszawie

sprawy S. Z., syna W. i S., ur. (...) w W. oskarżonego o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie

z dnia 9 marca 2018 r. sygn. akt IV K 423/17

w zaskarżonej części wyrok uchyla i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie.

Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie w sprawie o sygnaturze VI Ka 570/18

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wniesiona przez prokuratora okazała się zasadna, a zawarty w niej wniosek o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy uniewinnił S. Z. od drugiego z zarzucanych mu czynów, polegającego na dokonaniu w dniu 18 sierpnia 2016r. w W. z miejsca garażowego (...) budynku przy ul. (...) roweru marki C.. Z pisemnego uzasadnienia wyroku wynika, że powodem takiej decyzji był fakt wycofania się przez oskarżonego z wcześniejszych wyjaśnień, w których przyznawał się do popełnienia tego czynu, co tłumaczył stosowaniem wobec niego przemocy przez osoby go przesłuchujące. Nadto Sąd stanął na stanowisku, że wyjaśnienia te były nie w pełni precyzyjnie i przy wielości kradzieży popełnianych przez oskarżonego nie można wykluczyć, iż pomylił on zdarzenia i przyznawał się do czynu, jakiego w istocie nie popełnił. Zgodzić się trzeba ze skarżącym, że rozumowanie to jest błędne, a stało się efektem uchybień procesowych ze strony sądu w postaci zaniechania przeprowadzenia z urzędu istotnych dowodów w sprawie.

Po pierwsze należy zauważyć, że po zatrzymaniu S. Z. funkcjonariusz Policji – sierż. Sztab. Ł. S. dokonał jego rozpytania i z czynności tej sporządził notatkę znajdującą się na karcie 4 akt sprawy. Wynika z niej, że jeszcze przed analizą czy dołączeniem akt postępowań prowadzonych o podobne zdarzenia, w których postępowanie umorzono, oskarżony samorzutnie stwierdził m.in., iż jeden rower ukradł z bloku w okolicach centrum handlowego (...), stał on na klatce albo w piwnicy. Oczywiście, zgodnie z treścią art. 174 k.p.k. notatka ta nie może stanowić dowodu w sprawie. Nie oznacza to jednak, aby zawarte w niej informacje nie mogły być procesowo zweryfikowane w inny sposób. Sąd powinien był bowiem wezwać na rozprawę autora tejże notatki i przesłuchać go na okoliczność jej sporządzenia, swobody wypowiedzi oskarżonego, sposobu uzyskania wspomnianej informacji. Gdyby okazało się to potrzebne – powinien również okazać świadkowi ten dokument, aby mógł się do niego ustosunkować. Takie postąpienie nie łamie

bowiem zakazu dowodowego wynikającego z treści art. 174 k.p.k., jako że nie zastępuje zaprotokołowanych zeznań świadka dowodem w formie notatki urzędowej. Świadek nadal składa dobrowolne, samorzutne zeznania, a ich treść może również się od treści omawianego dokumentu. Uchybienie przepisowi art. 174 k.p.k. nastąpiłoby tylko wówczas, gdyby sąd poczynił ustalenie sprzeczne z zeznaniami świadka, a zgodne ze sporządzoną przezeń notatką. Tylko w takiej sytuacji doszłoby do rzeczywistego „zastąpienie” zeznań dowodem z zapisu czy notatki. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 maja 2016r. (sygn. akt III KK 334/05)

nie ulega wątpliwości, że w świetle art. 174 k.p.k. notatka urzędowa sporządzona z czynności rozpytania nie może zastąpić dowodu z wyjaśnień oskarżonego, czy z zeznań świadka. Na podstawie treści notatki urzędowej nie wolno także dokonywać ustaleń faktycznych sprzecznych z wyjaśnieniami oskarżonego, czy z zeznaniami świadka, gdyż byłoby to zastąpieniem tego rodzaju dowodów treścią notatki. Nie ma natomiast zakazu przesłuchania w charakterze świadka funkcjonariusza Policji, który dokonał czynności rozpytania i sporządził z niej notatkę urzędową. Zastępowanie wyjaśnień oskarżonego lub zeznań świadka miałyby miejsce w wypadku przesłuchania funkcjonariusza dokonującego formalnego przesłuchania na okoliczność treści składanych w czasie tego przesłuchania wyjaśnień albo zeznań.

Zaniechanie więc wykonania tej czynności pozbawiło sąd orzekający możliwości analizy szerszego materiału dowodowego, który bez wątpienia mógł mieć znaczenie dla oceny wiarygodności pierwszych wyjaśnień oskarżonego.

Ma także rację prokurator twierdząc, że sąd meriti pobieżnie ocenił opinię z zakresu badań antroposkopijnych i uznał przedwcześnie, że nie przyczyni się ona do wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości co do popełnienia przez skarżonego drugiego z zarzucanych mu czynów. Jak wynika z tejże opinii przedmiotem badań biegłego były wizerunku zarejestrowane na jedynym nośniku przesłanym do badań zawierający zapis monitoringu z klatki schodowej i piwnicy budynku przy ul. N. – Jeziorańskiego. Wprawdzie wbiegły w opinii wykazał, że nie jest możliwe bardziej precyzyjne skadrowanie zapisu, powiększenie obrazu, gdyż wówczas traci on swą czytelność, ale jednocześnie wyraźnie we wnioskach zaznaczył, że możliwość przeprowadzenia antroposkopijnych badań porównawczo – identyfikacyjnych wykluczona została dlatego, że nie dostarczono do badań materiału porównawczego z wizerunkami S. Z.. Zastrzegł także, że materiał dowodowy może okazać się wystarczający dla celów rozpoznawczych osoby, co oznacza, że po dostarczeniu materiału porównawczego biegły będzie w stanie określić, czy na obu wizerunkach znajduje się ta sama osoba. Te wnioski biegłego sąd orzekający całkowicie pominął, a przeciw zlecić Policji przeprowadzenie dodatkowej czynności w postaci sporządzenia wizerunków oskarżonego lub zażądać przekazania tych, którymi w swych zasobach Policja już dysponuje. Co więcej, w aktach sprawy znajdują się również zdjęcia z zapisu monitoringu budynku przy ul. (...) (k. 25 i nast.), na których wizerunek oskarżonego jest wyjątkowo wyraźny. Sąd pominął całkowicie ten fakt, choć mógł ten materiał przekazać dodatkowo biegłemu z zakresu badań antroposkopijnych w celu ustalenia, czy na zabezpieczonym nagraniu oraz dokumentacji fotograficznej utrwalono wizerunek tej samej osoby.

Zaniechanie przeprowadzenia tych czynności sprawia, że wydany wyrok, jako przedwczesny, nie mógł się ostać. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy dopuści z urzędu wyżej wymienione dowody i rozważy potrzebę przesłuchania świadków wykonujących czynności procesowe z udziałem oskarżonego, wymienionych w apelacji prokuratora. Dopiero tak poszerzony materiał dowodowy podda należytej ocenie, uwzględniającej reguły określone w art. 7 k.p.k. i na tej podstawie poczyni właściwe ustalenia faktyczne w zakresie, w jakim sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Mając zatem na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej.